

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

1 januari 2026

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Datum: 15 december 2025

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

VERKLARING INZAKE DE BELEGGINGSBEGINSELEN

1.1 Inleiding

Voor u ligt de 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen' (hierna: 'de verklaring'). Hierin kunt u lezen wat het beleggingsbeleid is van de Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen (hierna: 'het Pensioenfonds' of 'SPD'). Pensioenfonds zijn volgens de Europese Pensioenrichtlijn verplicht om een dergelijke verklaring op te stellen. De Europese Pensioenrichtlijn regelt de werkzaamheden van en het toezicht op pensioenfonds. In Nederland is de richtlijn verwerkt in de Pensioenwet. Hierdoor zijn de Nederlandse pensioenfonds voortaan verplicht de verklaring op te nemen in hun zogenaamde Actuariële- en Bedrijfstechnische Nota (abtn).

Het Pensioenfonds stelt de verklaring op verzoek beschikbaar aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Ook is de verklaring terug te vinden op de website van het fonds: www.pensioenfondsdierenartsen.nl. De verklaring is door het bestuur van het Pensioenfonds opgesteld op 14 maart 2023 en wordt regelmatig herzien: ten minste eenmaal per drie jaar en bij belangrijke wijzigingen in het beleggingsbeleid.

Hoofdstuk 2 gaat over de pensioenregeling en de organisatie van het Pensioenfonds. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleggingsbeleid. Hoofdstuk 4 gaat over de uitvoering van het beleggingsbeleid.

1.2 Organisatie en regeling

1.2.1 Organisatie

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen is een beroepspensioenfonds. Een zelfstandig rechtspersoon met een eigen bestuur dat bestaat uit dierenartsen en gepensioneerd dierenartsen. Het Pensioenfonds is het pensioenfonds voor iedereen die zelfstandig of in dienstverband in een in Nederland gevestigde praktijk het beroep van praktiserend dierenarts uitoefent. Het Pensioenfonds houdt zich in de eerste plaats bezig met de uitvoering van het pensioenreglement en het beheren van de pensioengelden. Het Pensioenfonds volgt daarbij alle veranderingen op het gebied van pensioenen en sociale zekerheid en speelt zoveel mogelijk actief in op de behoeften van dierenartsen. Daarnaast verzorgt het Pensioenfonds de voorlichting over de pensioenregeling voor dierenartsen, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Achmea Pensioenservices voert de administratie van de pensioenregeling uit.

1.2.2 Bestuur Pensioenfonds

Het bestuur van het Pensioenfonds is eindverantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. Zij stelt het strategisch balans- en beleid vast en houdt toezicht op de uitvoering ervan. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokkenen zijn helder gescheiden:

-Een beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur. In de commissie zitten vertegenwoordigers van het bestuur en externe leden. De commissie wordt geadviseerd door de fiduciair beheerder Achmea Investment Management (hierna Achmea IM) en/of derden. De taak van de beleggingsadviescommissie is het voorbereiden, ondersteunen en adviseren bij het financiële management van het Pensioenfonds.

-De fiduciair beheerder is verantwoordelijk voor:

- advies rond balans- en beleggingsbeleid;
- binnen het gegeven mandaat voor integrale aansturing, beheersing en rapportage van de portefeuille;

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

- (advies over) selectie en monitoring van operationele vermogensbeheerders.

Achmea IM legt periodiek verantwoording af aan de beleggingsadviescommissie en/of het bestuur.

Het Pensioenfonds legt verantwoording af over het gevoerde (beleggings)beleid aan het verantwoordingsorgaan.

1.2.3 Pensioenfonds en haar deelnemers:

Eind 2024 bestond het totale deelnemersbestand van het Pensioenfonds uit 8.427 deelnemers, waarvan 4.725 actieven, 1.622 gewezen deelnemers en 2.080 pensioengerechtigden.

1.2.4 Pensioenregeling

De pensioenregeling is een premieregeling in het kader van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De pensioenregeling verzorgt de (gewezen) deelnemer voor de financiële gevolgen van pensionering en overlijden. Daarnaast verzorgt ze onder voorwaarden verdere pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. De pensioenregeling staat uitvoerig beschreven in het pensioenreglement en in hoofdlijnen in de abtn. In de abtn staat meer informatie over de grondslagen van het fonds en de samenhang tussen premie-, beleggings- en toeslagenbeleid. De abtn vindt u op www.pensioenfondsdierenartsen.nl.

1.2.5 Medewerkers

Om belangenverstrengelingen te voorkomen, hebben het bestuur van het Pensioenfonds en de directie en medewerkers van Achmea Pensioenservices en Achmea IM een gedragscode ondertekend. De gedragscode geldt ook voor externe adviseurs, zoals vermogensbeheerders, accountants en actuarissen.

1.3 Beleggingsbeleid van het Pensioenfonds

1.3.1 Algemeen

Door de invoering van de Wet toekomst pensioenen is het Pensioenfonds per 1 januari 2026 overgestapt van een stelsel met pensioentoezeggingen naar een stelsel met premietoezeggingen. De deelnemers van het pensioenfonds hebben gekozen voor de flexibele premieregeling, waarbij het pensioenvermogen van deelnemers tijdens de werkjaren individueel wordt belegd en de mogelijkheden tot risicodeling beperkter zijn. Om deze reden is het beleggingsbeleid een bepalende en belangrijke factor in het risico-rendementsprofiel van de portefeuille.

Binnen de flexibele premieregeling bouwen de deelnemers een persoonlijk pensioenkapitaal op. Het beleggingsbeleid onder de FPR wordt ingevuld volgens het 'Life cycle-principe.' Dit houdt in dat het risico van het belegde kapitaal geleidelijk wordt afgebouwd naarmate de pensioendatum nadert. Daarmee kent de flexibele premieregeling een expliciete scheiding tussen de opbouw- en uitkeringsfase. Voorafgaand aan de pensioendatum dienen deelnemers een keuze te maken voor een vastgestelde of een variabele uitkering (via het CVP).

Onder de FPR er geen sprake meer is van een collectief beleggingsbeleid, maar heeft iedere deelnemer een eigen pensioenvermogen met een leeftijdsafhankelijk risico-rendementsprofiel.

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

Om ervoor te zorgen dat dit beleggingsbeleid aansluit op de risicovoorkeuren van de deelnemer dient een risicopreferentieonderzoek ('RPO') te worden uitgevoerd. Dit onderzoek vindt minimaal eens per vijf jaar plaats. Op basis van onder andere de risicopreferentie en wetenschappelijke inzichten wordt de risicohouding per leeftijdscohort vastgesteld. Deze risicohouding dient als input voor de bepaling van het aantal Life cycle-profielen dat wordt gevoerd en de kenmerken daarvan.

Naast het vaststellen van de risicovoorkeuren van de deelnemers, stelt het pensioenfonds ook de doelstellingen en beleggingsovertuigingen vast die ten grondslag liggen aan het ontwerp van de lifecycle.

1.3.2 Beleggingsdoestelling

Missie 2026-2030

“Samen als praktiserende dierenartsen een solide pensioenvoorziening realiseren.”

Visie 2026-2030

“Ons pensioenfonds biedt een persoonlijke, betaalbare en inzichtelijke pensioenregeling passend bij de behoefte van dierenartsen in een veranderende omgeving met als kernbegrippen solidariteit, collectiviteit en keuzemogelijkheden.”

Als beleggingsdoelstelling heeft het pensioenfonds: het realiseren van een optimaal rendement (passend bij de risicohouding van de deelnemers) om een solide ouderdoms-, partner- en nabestaandenpensioen waar te kunnen maken, waarbij de toevertrouwde middelen op prudente en verantwoorde wijze worden belegd. Uitgangspunten hiervoor zijn het regulier uit te voeren risicopreferentieonderzoek en de investment beliefs van het fonds.

1.3.3 Beleggingsovertuigingen

Bij het bepalen van het beleggingsbeleid hanteert het Pensioenfonds mede de hieronder vermelde beleggingsbeginselen (“investment beliefsbeleggingsovertuigingen”), uitgangspunten en randvoorwaarden beleggingen.

De beleggingsprincipes veranderen onder de FPR niet. De investment beliefsbeleggingsovertuigingen vormen de algemene overtuiging van SPD ten aanzien van beleggen en de houding ten aanzien van de risico's. Bij het bepalen van ons beleggingsbeleid hanteert SPD de volgende uitgangspunten:

- Lange termijn beleggingshorizon

SPD heeft de overtuiging dat het nemen van beleggingsrisico nodig is om de doelstelling van het fonds te realiseren. Bij het invullen van het beleggingsbeleid laat SPD zich leiden door het risico en rendement dat op lange termijn verwacht wordt. Doordat premies en onttrekkingen een redelijk evenwicht kennen blijven de verhoudingen in de totale portefeuille van SPD voor langere tijd vrij stabiel. Daardoor kunnen ook deelnemers met een kortere horizon profiteren van lange termijn beleggingen, waaronder illiquide beleggingen zoals niet-beursgenoteerd vastgoed en hypotheek.

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

- Strategische asset allocatie is bepalend voor het rendement

SPD heeft de overtuiging dat de strategische asset allocatie de belangrijkste component is voor het behalen van het lange termijn rendement bij het gewenste risico.

- Risicospreiding draagt bij tot een betere risico-rendementsverhouding

SPD heeft de overtuiging dat spreiding over en binnen verschillende beleggingscategorieën bijdraagt tot het verbeteren van de rendements-risico verhouding. Het bestuur kijkt kritisch naar de correlaties tussen en binnen beleggingscategorieën. Het bestuur is zich bewust van het feit dat correlaties kunnen veranderen, in het bijzonder in extreme situaties.

- Voorkeur voor passief beheer

SPD heeft de overtuiging dat financiële markten zich niet altijd efficiënt gedragen, maar dat het moeilijk is om van deze inefficiënties te profiteren. SPD heeft daarom een voorkeur voor passief beheer. SPD kiest alleen voor actief beheer indien de meerwaarde voldoende kan worden onderbouwd, rekening houdend met eventuele meerkosten.

- Streven naar efficiënte uitvoering en goede balans tussen complexiteit en governance

SPD streeft ernaar bij de invulling van het beleggingsbeleid gebruik te maken van beleggingsinstrumenten die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Er dient goed begrip te zijn van de werking en risico's van het betreffende instrument.
- Er is sprake van een goede balans tussen governance en complexiteit.
- Het beleid moet uitlegbaar zijn richting de deelnemers.

Kosten zijn zeker, en de opbrengsten zijn onzeker. SPD heeft de overtuiging dat lage kosten bijdragen tot een beter beleggingsresultaat. SPD zal daarom alleen kiezen voor een duurder beleggingsinstrument indien de verwachte meeropbrengst voldoende is onderbouwd.

- SPD beperkt de risico's van schommelingen in valuta en rente

SPD is ervan overtuigd dat op lange termijn geen rendement behaald kan worden op valuta- en op renteschommelingen. Een deel van de beleggingen van SPD is genoteerd in vreemde valuta. Fluctuaties in de valutakoersen zorgen voor volatiliteit in de waarde van de beleggingen en daarmee de hoogte van de dekkingsgraad. Fluctuaties in de rente zorgen voor volatiliteit in de waarde van de pensioenverplichtingen en daarmee op de hoogte van de dekkingsgraad. SPD kiest er daarom voor valuta- en renterisico gedeeltelijk af te dekken, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen de beoogde risicoreductie en de kosten om dit te realiseren. Binnen het collectief variabel pensioen is afdekking van het renterisico belangrijker wegens de kortere horizon.

Maatschappelijk verantwoord beleggen is een belangrijke pijler in het beleggingsbeleid

SPD is zich bewust van haar maatschappelijke functie en verantwoordelijkheden. Het pensioenfonds vindt het daarom belangrijk invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Daarnaast kan maatschappelijk verantwoord beleggen een positieve invloed hebben op het rendement, dan wel leiden tot een verbetering van de rendements risicoverhouding.

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

1.3.4 Vaststellen beleggingsbeleid

Het Bestuur van SPD is eindverantwoordelijk voor het beleggingsbeleid en stelt het strategisch beleggingsbeleid vast. Daarnaast houdt het Bestuur toezicht op de uitvoering van het strategisch beleggingsbeleid. Het Bestuur wordt hierin geadviseerd door de beleggingsadviescommissie en externe adviseurs.

De belangrijkste beleggingskeuzes die het bestuur maakt, zijn:

- Wat vormt het strategisch kader?
- Welke vermogenscategorieën en typen financiële instrumenten zijn acceptabel, gezien de specifieke situatie van het fonds?
- Hoe wordt het vermogen binnen de Modules over de verschillende beleggingscategorieën verdeeld (de strategische portefeuille) ?
- Wat zijn de risico's van de beleggingscategorieën en zijn deze acceptabel?
- Hoe worden de beleggingen geografisch gespreid?
- Hoe luiden de benchmarks van de verschillende marktportefeuilles en – waar relevant – de bijbehorende duration?

Het strategische beleggingsbeleid wordt in principe vastgesteld voor een periode van maximaal drie jaar. Bij ingrijpende wijzigingen in de marktomstandigheden of wet- en regelgeving of in de situatie van het fonds, kan het bestuur het beleid tussentijds aanpassen. In het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel (Wet toekomst pensioenen) is het strategisch beleggingsbeleid dan ook herzien.

1.3.5 Ontwerpen van de lifecycles

In een Asset Liability Management (ALM)-studie worden één of meerdere Life cycle-portefeuilles vormgegeven. Het pensioenfonds heeft gekozen voor zes Life cycle-portefeuilles.

De eerste stap in het ontwerp van deze portefeuilles is het identificeren van de beleggingsbouwblokken. SPD heeft gekozen voor drie basisbouwblokken:

- Module Rente – een stabiele renteportefeuille met als doel risicosturing en het bieden van diversificatie ten opzichte van de Module Rendement;
- Module Rendement – een gespreide rendementsportefeuille met als doel het genereren van een relatief robuust en voldoende hoog rendement;
- Portefeuille Matching – een portefeuille, niet geadmistreerd als Module, met als doel het beheersen van het renterisico en daarmee het beperken van het inkooprisico.

Modules zijn klant-specifieke beleggingsportefeuilles met een eigen fondsadministratie. Voor Matching is dit niet van toepassing, aangezien in de opbouwfase en de uitkeringsfase (CVP) gebruik wordt gemaakt van één fonds.

In de ALM-analyse wordt vervolgens de verhouding tussen deze bouwblokken bepaald. Het vaststellen van het beleggingsbeleid voor de Collectieve Variabele Pensioenregeling (CVP) vormt het vertrekpunt en dient als eerste te worden vastgesteld. De vormgeving van de lifecycle in de opbouwfase wordt hierop afgestemd.

In de analysefase voor de opbouwfase wordt, op basis van de uniforme scenarioset van DNB, de risicohouding vastgesteld. Dit gebeurt aan de hand van drie maatstaven:

- het verwachte pensioenresultaat;
- het slechtweerscenario;

- en, voor de uitkeringsfase, de verwachte mate van spreiding van de pensioenuitkering.

Deze risicohouding vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de verdere verfijning van de Life cycle-portefeuilles.

Jaarlijks wordt met behulp van een portefeuilleconstructie-update de normportefeuille van de modules vastgesteld. Hiermee wordt getoetst of de portefeuilles nog aansluiten bij de actuele marktomstandigheden en of het beleggingsbeleid aanpassing behoeft.

1.3.6 Risicobeleid

SPD heeft het beleid en beheer met betrekking tot financiële en niet-financiële risico's vastgelegd in het integraal risicomanagement (IRM) beleidsdocument. Het IRM-beleidsdocument beschrijft de invulling van de governancestructuur van het risicomanagement en de doelstellingen van SPD. De procedure om na een risicopreferentie-onderzoek te komen tot de risicohouding van de deelnemers is opgenomen in een bijlage van het IRM-beleidsdocument.

Ook is een procedurebeschrijving opgenomen van de risicobeoordeling, de beoordeling van de effectiviteit van het risicobeheer en een implicatieprocedure. Daarnaast bevat het document een risicoregister: een lijst van de geïdentificeerde risico's inclusief beheersmaatregelen, die jaarlijks wordt herzien op basis van een risico-evaluatie.

Onderstaand is in een tabel het raamwerk IRM van SPD weergegeven. Onder de tabel worden de verschillende activiteiten nader omschreven.

Frequentie	Activiteiten		Resultaat
Tenminste eens per 5 jaar	Risicopreferentie onderzoek (RPO)		Risicohouding deelnemers (wettelijke maatstaven)
Tenminste eens per 3 jaar	Uitvoering van een Eigen Risicobeoordeling (ERB)		Verslag van de ERB
Jaarlijks	Toets beleggingsbeleid op risicohouding deelnemers		Indien nodig beleggingsbeleid aanpassen
Jaarlijks	Risicowaarderingsschalen	- Risicobeoordeling - Beoordeling effectiviteit risicobeheer	Update IRM-beleidsdocument SPD Jaarverslag IRM SFHRB
Jaarlijks	Evaluatie risicomanagement raamwerk en inrichting		Update raamwerk
Jaarlijks	Overzicht houden en creëren van alle informatie over financiële en niet-financiële risico's t.b.v. monitoring en bijsturing		Verslag SFHRB beheersing uitbesteding SPD

Ad hoc	Controleren beleidsvoorstellen op risicoparagraaf		Gebalanceerde beleidsvoorstellen en waar nodig risico-opinies
Ad hoc	Identificeren incidenten	oorzaken Eventueel beheersmaatregelen (laten) treffen	Opvolging beheersing na incidenten

Het raamwerk bestaat uit de volgende cycli:

- Tenminste eens per 5 jaar wordt een risicopreferentieonderzoek uitgevoerd bij de deelnemers van SPD. Uit het risicopreferentieonderzoek worden risicobereidheid en risicodraagvlak van de deelnemers afgeleid. In combinatie met de deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten wordt vervolgens de risicohouding afgeleid. De risicohouding wordt weergegeven in wettelijke maatstaven. Hoe SPD de risicohouding afleidt uit het RPO is weergegeven een bijlage van het IRM beleidsdocument. De risicohouding is de basis van het beleggingsbeleid van SPD. Vanuit de risicohouding worden de lifecycles van SPD vormgegeven en getoetst.
- Eens per 3 jaar of bij een significante strategische wijziging voert SPD een eigenrisicobeoordeling uit, waarbij een centrale vraag als uitgangspunt zal worden gehanteerd en de impact op alle betrokken stakeholders zal worden bepaald. SPD heeft een ERB-beleid opgesteld wat het uitgangspunt is bij het uitvoeren van een eigenrisicobeoordeling. Dit ERB-beleid is opgenomen als bijlage bij het beleidsdocument IRM.
- Jaarlijks wordt het beleggingsbeleid van SPD getoetst aan de risicohouding. De methode van toetsen is opgenomen in een bijlage van het IRM-beleidsdocument.
- Jaarlijks wordt gekeken naar de risicowaarderingschalen van SPD. Er wordt gekeken in hoeverre er een herijking moet plaatsvinden van de risicowaarderingschalen.
- Jaarlijks vindt een risicobeoordeling plaats. Dit leidt tot de identificatie van risico's, beoordeling van risico's en daaruit volgt een prioritering van risico's, die zichtbaar wordt gemaakt in de risicowaarderingschalen.
- Naast de risicobeoordeling vindt een beoordeling plaats van de effectiviteit van de beheersmaatregelen (beoordeling effectiviteit risicobeheer). De effectiviteit van de beheersing wordt ingeschat door het bestuur als onderdeel van de risicobeoordeling en -evaluatie. De mate van effectiviteit bepaalt het uiteindelijke mitigerende effect van een geïdentificeerd risico. In de evaluatie wordt gekeken of de beheersmaatregelen gewerkt hebben en of er andere beheersmaatregelen opgenomen moeten worden. De SFHRB beoordeelt jaarlijks de effectiviteit van het risicobeheer en doet daar verslag van aan het bestuur.
- Gedurende het jaar kunnen er beleidsvoorstellen worden gedaan aan het bestuur. Elk beleidsvoorstel zal worden voorzien van een paragraaf van risico-implicaties. Daarnaast kunnen zich incidenten voordoen. Beide kunnen resulteren in aanpassing van het beleid.

- Wanneer het onderwerp strategisch van aard is of materieel wordt bevonden door SPD zal er een onafhankelijk risico-opinie door de sleutelfunctie risicobeheer worden toegevoegd. Voorbeelden van onderwerpen voor een risico-opinie zijn het RPO, de ALM-studie en alle strategische beleidsplannen.

Het is aan de sleutelfunctiehouder risicobeheer om te bepalen wat materieel is en daarom een risico-opinie nodig is. De sleutelfunctiehouder risicobeheer handelt hiermee vanuit eigen bevoegdheid.

- Ook vindt gedurende het jaar monitoring door middel van risicorapportages (bijvoorbeeld per kwartaal), de ontwikkelingen van de risico's en de beheersing plaats door de verschillende commissies van SPD. De sleutelfunctiehouder en vervuller risicobeheer monitoren of deze taak is uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden opgenomen in de verslagen van de SFHRB aan het bestuur.

1.3.7 Beleggingsrichtlijnen

Aansluitend op de ALM-studie wordt gebruik gemaakt van een 'portefeuilleconstructie'-model. In dit model wordt onderzocht of, binnen het beschikbare risicobudget, het rendement-/risicoprofiel van de ALM-uitkomst kan worden geoptimaliseerd. Op basis hiervan wordt de verdeling van het vermogen binnen de Modules over de verschillende categorieën en regio's vastgesteld.

De beleggingsrichtlijnen leggen vast binnen welke grenzen de vermogensbeheerder het vermogen dient te beheren. Deze richtlijnen vormen een belangrijk kader voor de dagelijkse uitvoering van het beleggingsbeleid.

De beleggingsrichtlijnen voor het fonds in 2026 zijn in hoofdlijnen als volgt:

Normportefeuille

Module Rente

Beleggingscategorie	Strategische mix
Staatsobligaties	25%
Niet-staatsobligaties	35%
Hypotheken	40%
Liquiditeiten	0%

Module Rendement

Beleggingscategorie	Strategische mix
Aandelen ontwikkelde markten	40%
Aandelen opkomende markten	7,5%
Vastgoed	25%
High Yield	10%
Obligaties Opkomende markten – HC	7,5%
Obligaties Opkomende markten - LC	10%
Liquiditeiten	0%

Portefeuille Matching

Beleggingscategorie	Strategische mix
Duration Matching Fonds (opbouwfase)	100%

CVP-portefeuille

Beleggingscategorie	Strategische mix
Module Rendement	42%
Module Rente & Overlay Funds	58%
Liquiditeiten	0%
Totaal	100,0%

Tabel 1: Normportefeuille

Naast de hierboven beschreven verdeling bevatten de beleggingsrichtlijnen aanvullende instructies over de wijze waarop door de vermogensbeheerder mag worden belegd. Deze instructies kunnen variëren per categorie, regio en operationele vermogensbeheerder.

De beleggingsrichtlijnen gelden als een mandaat. Ze zeggen hoe de vermogensbeheerder het beleggingsbeleid dient uit te voeren.

Het doel van het beleggingsbeleid van het Pensioenfonds is het optimaliseren van de beleggingsresultaten binnen de vastgestelde grenzen, zodat het fonds op de lange termijn kan voldoen aan zijn verplichtingen en ambities.

1.3.8 Jaarlijkse update: optimalisatie beleggingsbeleid

Het Pensioenfonds evalueert de beleggingsrichtlijnen tenminste jaarlijks. Ieder jaar wordt een beleggingsjaarplan opgesteld waarin, voor zover nodig, voorstellen worden gedaan voor aanpassing van de richtlijnen. De beleggingsadviescommissie bereidt dit plan voor. In het plan staat ook hoe het beleggingsbeleid er het komende jaar uit ziet. Daarbij houdt zij rekening met gewijzigde marktomstandigheden, marktverwachtingen of veranderingen in de situatie van het fonds. Het beleggingsplan en beleggingsrichtlijnen zijn aangepast vanwege het invaren naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het beleggingsjaarplan dient als richtlijn voor het betreffende jaar: hoe vullen we de beleggingsportefeuille in en hoe stellen we de bandbreedte per beleggingscategorie vast? Zijn de veranderingen in de situatie van het fonds of de markt aanzienlijk, dan kan het fonds besluiten om tussentijds een nieuwe ALM uit te voeren. Ook bij ingrijpende ontwikkelingen tijdens het jaar zal SPD de beleggingsrichtlijnen opnieuw bekijken en updaten.

1.4 Uitvoering

1.4.1 Uitbesteding Beleggingsbeleid

Het financiële pensioenmanagement en -advies is door het bestuur gedelegeerd aan Achmea IM waarbij gebruik wordt gemaakt van de dienstverlening fiduciair beheer. De fiduciair beheer dienstverlening houdt in dat het bestuur wordt geadviseerd en ondersteund bij beslissingen over:

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

- Strategie.
- Risicobeleid / Balansmanagement.
- Beleggingsbeleid.
- Portefeuilleconstructie.

Hierbij hoort ook het beoordelen en selecteren van vermogensbeheerders, waarvoor kaders en objectieve criteria zijn opgesteld. Daarbij kunt u denken aan de stijl van de manager, performance, omvang en kosten. De keuze om het operationele vermogensbeheer al dan niet door een of meerdere externe vermogensbeheerders te laten uitvoeren vindt altijd plaats tegen de achtergrond van rendementsoptimalisatie binnen risico's die aanvaardbaar worden geacht.

Met de fiduciair beheer dienstverlening beschikt SPD over voldoende beoordelings- en controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen. De beleggingsadviescommissie houdt daarbij toezicht, rapporteert aan het bestuur en stuurt indien nodig bij.

1.4.2 Rapportage en verantwoording

In opdracht van het bestuur wordt de hele beleggingsportefeuille geadministreerd en geconsolideerd door de Achmea IM. De uitvoerder stemt in dit kader ook af met externe partijen, zoals de bewaarbanken.

Het pensioenfonds waardeert haar bezittingen op dagbasis tegen actuele waarde, waarbij indien mogelijk de beurswaarde wordt gehanteerd. Als beleggingen niet tegen actuele waarde kunnen worden gewaardeerd, bijvoorbeeld vanwege illiquiditeit, worden deze beleggingen gewaardeerd op basis van een algemeen geaccepteerd waarderingsmodel afgeleid van observeerbare marktprijzen en -aannames. Dit zijn instrumenten die sterk lijken op instrumenten met directe marktnotering, maar licht afwijkende kenmerken hebben en/of minder vaak worden verhandeld.

De uitvoerder rapporteert periodiek aan het pensioenfonds, zowel schriftelijk als mondeling in de vergaderingen van de beleggingsadviescommissie en het bestuur. In een zogenaamde Service Level Agreement staat aan welke eisen de rapportages moeten voldoen. Door de rapportages kunnen het bestuur en de beleggingsadviescommissie voldoende toezicht houden en indien nodig bijsturen.

1.5 Verantwoord beleggingsbeleid

SPD is zich bewust van haar maatschappelijke functie en verantwoordelijkheden. Het pensioenfonds vindt het daarom belangrijk invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Om de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen, wil SPD de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze beleggen (lange termijn waarde creatie). Centrale doelstelling is om het risico dat niet aan de verplichtingen kan worden voldaan (risico op onderdekking) en het risico op reservetekort te beheersen.

1.5.1 MVB-uitgangspunten

Algemeen

SPD heeft voor het verantwoord beleggen uitgangspunten opgesteld (MVB beleggingsovertuigingen). Het bestuur evalueert jaarlijks de beleggingen van SPD op basis van deze uitgangspunten.

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

- SPD ziet het als haar taak om het vermogen op maatschappelijk verantwoorde wijze te beleggen. Daarnaast kan maatschappelijk verantwoord beleggen een positieve invloed hebben op de rendements-risicoverhouding. SPD houdt bij het invullen van het beleggingsbeleid rekening met ESG-factoren (Environment, Social, Governance).
- SPD wil een bijdrage leveren die passend is bij de omvang van het pensioenfonds en de daarvoor beschikbare middelen.
- SPD legt periodiek verantwoording af over het MVB-beleid aan de deelnemers.

Klimaat

- SPD wil zorgen voor een goed pensioen in een leefbare wereld. Met het oog op de achterban wil SPD een bijdrage leveren aan het tegengaan van klimaatverandering. Daarnaast vindt SPD het thema klimaatverandering een relevant onderwerp vanuit de mogelijke risico-rendementsgevolgen die het heeft voor de beleggingsportefeuille. In de overtuigingen houdt SPD rekening met de omvang van het pensioenfonds en de beleggingsmogelijkheden die het pensioenfonds heeft. SPD is van mening dat de urgentie toeneemt om actie te nemen in het tegengaan van de opwarming van de aarde. Dit wordt onderschreven door de Europese Unie die in 2050 als eerste continent klimaatneutraal wil zijn en de concrete CO2-reductie doelstellingen en de tijdspaden uit het Klimaatakkoord van Parijs. Ondernemingen spelen een belangrijke rol om impact in de reële economie te bereiken. Het pensioenfonds heeft hier een beperkte invloed op.
- SPD ziet voor zichzelf een rol om een bijdrage te leveren om de energietransitie te (helpen) financieren. Deze rol moet in verhouding zijn tot de omvang van SPD. De mogelijkheden zijn voor SPD beperkt en zullen vooral gezocht worden in reguliere beleggingscategorieën;
- Klimaatverandering is een belangrijk risico waar SPD rekening mee wil houden;
- Fossiele brandstoffen kunnen op de middellange termijn een “stranded asset” worden. Dit is een relevante risicofactor voor het pensioenfonds die in de komende jaren belangrijker zal worden.

Normenkaders voor het MVB-beleid van SPD

Als uitgangspunt voor het verantwoord beleggen beleid kiest SPD voor:

- de principes van het UN Global Compact,
- de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de guiding principles on Business and Human Rights. Daarvoor gebruikt SPD onder andere het OESO richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad.

Met deze uitgangspunten houdt het pensioenfonds rekening met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen

Wet- en regelgeving

Naast deze internationale normenkaders implementeert SPD uiteraard ook de relevante MVB- wet- en regelgeving en houdt het pensioenfonds rekening met de vereisten van de toezichthouders. De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel. Met name vanuit de Europese Unie komt veel nieuwe regelgeving die relevant is voor Nederlandse pensioenfondsden zoals SPD. IORP II1 en de Shareholders Right Directive2 zijn inmiddels verankerd in de Nederlandse wet. Daarnaast het zogenoemde: ‘Action Plan Financing Sustainable Growth’ van de Europese Commissie veel nieuwe regelgeving met zich mee. Twee belangrijke beleidsvoorstellen raken SPD direct. Het gaat om de Taxonomie Verordening en de Sustainable Finance Disclosure Regulation’ (hierna: SFDR). Zie Bijlage 1 voor

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

een toelichting op SFDR. SPD volgt de ontwikkelingen rond MVB wet- en regelgeving op de voet en zorgt ervoor tijdig te voldoen aan alle bijbehorende rapportage- en publicatievereisten.

Ook vindt SPD het belangrijk aandacht te geven aan prudent fiscaal beleid bij ondernemingen waarin wij beleggen. SPD verwacht van ondernemingen dat zij een verantwoord belastingbeleid voeren. Dit sluit aan bij één van de elf thema's van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Als onderdeel van het uitsluitingsbeleid op het thema Goed bestuur (zie onder) worden ondernemingen getoetst op de naleving van de belastingwetgeving.

SPD verwacht van ondernemingen en van onze vermogensbeheerders dat zij verantwoord omgaan met belastingen. Ondernemingen en de vermogensbeheerders moeten:

- De fiscale wet- en regelgeving naleven (zowel de letter als de geest van de wet); en
- De naleving van belastingwetgeving hebben ingericht als belangrijk onderdeel van hun controle- en bredere risicobeheersystemen.

Thema's

SPD heeft drie thema's het MVB-beleid geïdentificeerd:

1. Mensenrechten. Mensenrechten zijn universeel en moeten gelden voor alle mensen, ongeacht waar zij zich bevinden of wonen. Van bedrijven en landen waarin SPD belegt, verwacht SPD dat:
 - ze bescherming van internationaal vastgelegde mensenrechten ondersteunen en respecteren; en
 - ervoor zorgen dat zij niet medeplichtig zijn aan misstanden op het gebied van mensenrechten.
2. Dierenwelzijn. SPD streeft naar de wereldwijde bescherming van dierenwelzijn. Dit thema is vooral relevant in sectoren zoals dierlijke voedselproductie, cosmetica, chemie, kleding en textiel. Het thema dierenwelzijn hangt samen met andere duurzaamheidsthema's zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, milieuvervuiling en publieke gezondheid.
3. Milieu en Klimaatverandering: SPD besteedt specifieke aandacht aan klimaatverandering en integreert waar mogelijk en passend klimaatmaatregelen in het beleggingsproces. Het formuleren van klimaatbeleid (doelstellingen) dient te waarborgen dat de klimaatmaatregelen structureel en op efficiënte wijze in de praktijk worden gebracht. Dit met als doel de klimaat gerelateerde beleggingsrisico's in aanmerking te nemen en te beheersen en om klimaat gerelateerde maatregelen in de reële economie te bevorderen. Het bijdragen aan het klimaatakkoord van Parijs dient hierbij als richtsnoer.

Reikwijdte van het MVB-beleid

Gezien haar omvang en beperkte middelen maakt SPD een keuze voor haar ambitieniveau. Er worden MVB-instrumenten ingezet bij de verschillende beleggingsfondsen waarin SPD belegt. Voor de categorieën vastgoed en hypotheek wordt het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid toegepast van de betreffende vermogensbeheerders.

Externe vermogensbeheerders

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

Gezien haar omvang en beperkte middelen maakt SPD een keuze voor het ambitieniveau. Er worden MVB-instrumenten ingezet bij de verschillende beleggingsfondsen waarin SPD belegt. Voor de categorieën vastgoed en hypotheek wordt het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid toegepast van de betreffende vermogensbeheerders.

1.5.2 Inzet van de verschillende MVB-instrumenten

SPD zet de volgende MVB-instrumenten in, in de beleggingsportefeuille:

1. Uitsluiten

In bepaalde situaties kiest SPD ervoor om bedrijven of landen uit te sluiten van de beleggingsportefeuille. Uitsluiten betekent dat SPD in bedrijven of overheden bij voorbaat niet wil of mag beleggen. Hiermee hanteert het pensioenfonds een normatieve ondergrens van sectoren en activiteiten waar SPD niet aan wil verdienen.

Screening op schending van normschenders en goed bestuur:

Om goed inzicht te krijgen of ondernemingen zich houden aan de internationale normen, zoals verwoord in het UN Global Compact en de OESO-richtlijnen is het van belang om screenings uit te voeren. Hierbij wordt gekeken naar impact van het gedrag van de onderneming op de samenleving en/of milieu en de ernst, schaal en onomkeerbaarheid van de schending. Naar aanleiding van de bevindingen kunnen de volgende acties worden ondernomen: het uitsluiten van ondernemingen of het starten van een dialoog met de onderneming. Dit wordt toegepast op de Achmea IM fondsen.

Uitsluiten van bedrijven

Normschenders en Goed bestuur

SPD sluit ondernemingen uit die de internationale normen structureel schenden (Global Compact uitsluitingen).

SPD hanteert een beleid in lijn met de SFDR-wetgeving om te zorgen dat wordt belegd in ondernemingen die voldoen aan de praktijken van goed bestuur ('good governance'). Ondernemingen die zeer slecht presteren op het gebied van goed bestuur worden op voorhand uitgesloten. Daarbij wordt minimaal gekeken naar wettelijke vereisten op het gebied van:

- goede managementstructuren;
- betrekkingen met werknemers;
- beloning van het betrokken personeel; en
- naleving van de belastingwetgeving.

Staatsbedrijven van uitgesloten landen

Bedrijven die voor 50% of meer in eigendom zijn van overheden van landen die wij uitsluiten (zie onder) worden uit hoofde van het landenbeleid ook uitgesloten.

Overige uitsluitingen

SPD belegt een deel van de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds in beleggingsinstellingen die Achmea IM en BlackRock beheren. Bij de selectie van deze beleggingsinstellingen is rekening gehouden met het uitsluitingsbeleid van SPD. De beleggingsinstellingen sluiten daarnaast ook beleggingen uit van:

- producenten van controversiële wapens;
- tabaksproducten en

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

- ondernemingen die een substantiële omzet genereren uit het delven of gebruik van steenkolen en teerzanden.

Uitsluiten van landen

SPD heeft een overhedenbeleid (eerder genoemd als landenbeleid). SPD belegt niet in staatsobligaties van landen die onderhevig zijn aan sancties van de Verenigde Naties en/of de Europese Unie. Het betreft dan sancties die zijn ingesteld als gevolg van schendingen van internationaal recht. Uitsluiting van overheden past het pensioenfonds toe op alle aan deze overheid direct gerelateerde beleggingsinstrumenten, zoals staatsobligaties. Ook obligaties van aan de staat gerelateerde instanties en lagere overheden van het desbetreffende land vallen onder het uitsluitingsbeleid.

Landen worden ook uitgesloten wanneer zij zich niet aan minimale standaarden houden op basis van drie onafhankelijke indices:

- Freedom in the World index (mensenrechten);
- ITUC Global Rights index (arbeidsnormen); en
- Corruption Perception Index (corruptie).

Actief aandeelhouderschap

SPD wenst via haar beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties invloed uit te oefenen op bedrijven. De dienstverlening op het gebied van stemmen en engagement is door SPD voor high yield en bedrijfsobligaties³ uitbesteed aan Achmea IM. Bij de selectie van de beleggingsinstellingen is rekening gehouden met de MVB uitgangspunten van SPD. Dit omvat:

Engagement

Het doel van het normatieve engagement programma is structurele schendingen van internationale normen te stoppen of te voorkomen. Bij onvoldoende voortgang, kan besloten worden tot uitsluiting. Structurele schendingen van deze normen vergroten het risico op nadelige gevolgen voor de onderneming, haar directe omgeving zoals lokale gemeenschappen of het milieu en voor andere belanghebbenden. Activiteiten die (mogelijk) leiden tot een schending van de principes staan veelal in de belangstelling van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en de media. In de praktijk leiden deze schendingen ook vaker tot rechtszaken, die boetes of het uitbetalen van schadeclaims door de ondernemingen tot gevolg kunnen hebben. Dit zijn directe negatieve financiële effecten, die ook de belangen van aandeelhouders schaden.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Een belangrijke manier om invloed uit te oefenen bij ondernemingen is door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. SPD heeft geen eigen aandelenportefeuille en volgt hierin het stembeleid van de vermogensbeheerder.

ESG-integratie

ESG-integratie betekent dat er binnen het beleggingsproces rekening wordt gehouden met E (Environmental) S (Social) en G (governance) informatie om zo tot een betere beleggingsbeslissing te komen.

Klimaat-beleid

Op basis van de inzichten in klimaatrisico's voor de beleggingsportefeuille heeft SPD klimaatdoelstellingen en acties opgesteld die volgend vanuit de vastgestelde overtuigingen.

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

Hierbij zijn twee typen klimaatmaatregelen te onderscheiden:

1. Maatregelen die moeten bijdragen aan het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering in de reële wereld; klimaatadaptatie en –mitigatie; en
2. Maatregelen ter beheersing van klimaat gerelateerde beleggingsrisico's.

Doelstellingen en acties:

1. SPD voldoet aan haar wettelijke verplichting van aandeelhoudersbetrokkenheid. Dit betekent dat de vermogensbeheerders van SPD namens het pensioenfonds het gesprek aangaan met ondernemingen en ook eventueel stemrecht uitoefenen met als uiteindelijke doel om CO2-reductie in de reële economie te bewerkstelligen.
2. SPD wil de energietransitie stimuleren door gericht te investeren in oplossingen die hieraan bijdragen. Daarom zijn green bonds onderdeel van het beleggingsuniversum voor staats- en bedrijfsobligaties. SPD doet onderzoek naar de mogelijkheden voor een doelallocatie in combinatie met een absolute ondergrens naar green bonds.
3. SPD ziet het beleggen in bedrijven met een hoge CO2-voetafdruk als een materieel risico voor de beleggingsportefeuille en wil haar blootstelling naar deze bedrijven (stapsgewijs) afbouwen.
4. SPD wil haar blootstelling aan ondernemingen met een (hoog) 'stranded assets' risico's afbouwen. Daarom monitort SPD de portefeuille op 'stranded assets' risico periodiek en wordt dit bijgestuurd waar nodig.

Vermogensbeheerders

SPD verlangt van haar vermogensbeheerders dat zij bij hun beleggingsbeslissingen criteria voor duurzaamheid in overweging nemen, zoals van de UN Global Compact, OESO-richtlijnen en de Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarnaast verwacht SPD dat de vermogensbeheerders de Principles for Responsible Investment hebben getekend. Bij het selecteren van vermogensbeheerders houdt SPD rekening met haar uitgangspunten. Bij de selectie van vastgoedfondsen wordt rekening gehouden met de duurzaamheidsbenchmark GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark).

TABEL 1 Implementatie van de MVB-instrumenten binnen verschillende beleggingscategorieën

<u>Categorie</u>	Type	<u>Uitsluiten</u>	<u>Engagement</u>	<u>Stemmen</u>	<u>ESG-integratie</u>	<u>CO2-reductie</u>	<u>Impact beleggen</u>
Aandelen	Fonds	V	V	V		V ²	
<u>Staatsobligaties</u>	Mandaat	V		<u>nvt</u>			V
<u>Niet-staatsobligaties</u>	Fonds	V ³	V	<u>nvt</u>	V	V	V
High Yield	Fonds	V	V	<u>nvt</u>	V	V	
EMD	Fondsen	V	<u>nvt</u>	<u>nvt</u>			
Hypotheken	Beide						
<u>Vastgoed</u>	Fondsen						

Stichting **Pensioenfonds**
voor **Dierenartsen**

Duurzaamheidsinformatie (SFDR)

In het kader van wet- en regelgeving, namelijk de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), publiceert SPD aanvullende teksten over verantwoord beleggen op haar website.

1.6 Kernactiviteiten

Het pensioenfonds beperkt zich tot activiteiten in verband met pensioen en werkzaamheden die daar verband mee houden, waardoor deze in lijn zijn met de specifieke taakopdracht en de daarmee samenhangende wettelijk geregelde bijzondere positie die het pensioenfonds heeft.